БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

БУРЯТ-МОНГОЛ ҮНЭН

СЕНТЯБРЬ
29
пятница
1939 он
№ 225 (2925)
Сэн 10 мvнгэ

ВКП(б)-эйн Б-М. Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй ОРГАН.

Дунда һургуулида военнэ хvмvvжvvлгэ

СССР-эй Верховно Соведэй ...элжэтэбэшэ дvрбэдэхи сессеэр ...баталагдан абтаһан, бvгэдэнитын военнэ уялга тухай закон болбол советскэ һургуулиин урда харюусалгатай ...эрилгые табина. Бvхы хvсэд...бэшэ дунда ба дунда һургуулинуудта, 5 класснаа 7-дохи класс хvртэрхи залуушуудай ...эхин военнэ бэлэдхэл, дунда ...һургуулинуудай гурбан старша ...классуудай (8, 9 ба 10 классуу...дай) һурагшадта допризывнэ ...бэлэдхэл законоор байгуулаг...даба.

Нурагшадай военнэ бэлэд...хэлэй байгуулагдаһан гурим болбол советскэ арадай пат...риотическа духэдэ, манай залуушуудай эрхим оролдол...гонуудта бvрин харюуса...на.

Залуушуудай военнэ һурал...сал...ые һургуулинуудта бии ...болголгын удхашанар хадаа советскэ гvрэнэй зэбсэгтэ хvнvvдые байгуулгада тон ехэ ...байна. СССР-тэ гурбадахи та...ряашажэлэй торшо соо городууд...ай бvгэдэнитын дунда һуралсал, деревнинvvдтэ ба бv...р национальна республика...нуудта бvгэдэнитын долоон ...жэлэй һуралсал бэелvvлэгдэхэ ...байна.

Хvдэлмэришэн - Таряашанай ...Улаан-Арминин ба Уһан-Сэрэ...гэй флодой бvхы залуу пополнение хадаа дээдэ эрдэмтэй ...хvнvvдһээ бvридэдэг болхо ...г холо бэшэ болоо. Һур...гуулинуудта, сэрэгэй талаар...ые бэлэдхэгдэһэн, физическэ ...туужаһан залуушууд бол...ол Улаан Арминин онибон ...боевой техникые ба тэрээные ...хэрэглэхэ искусствые ...vргэн шудалажа шадаха бай...на.

Бvгэдэнитын военнэ уялга ...тухай законые советскэ за...луушууд туйлай ехэ дээшэлэл...ээр угтаба.

Хэдэн миллион советскэ хv...нvvд хадаа Улаан Армида алба хэхэ тухай, Эхэ оронойнго алдар солын тvлөө габи...ятануудые гаргаха тухай бо...дожо. Урагажа байгаа залуу ...болбол арми ба флодто, ...авиацида, артиллери ба танк...а vнэн зvрхэнһээ инаглана, ...военнэ хэрэгтэ инаглана. Манай хvvгэдэй ехэнхи наадань ...военнэ наадан, дуралдаг ...ногоонvvдэнь—героическа зо...болнууд, дуралдаг дуунуу...дынь—Улаан Арми тухай дуу...нууд болоһон ушар гайхалтай ...эл бэшэ. Манай залуушууд ...дааш vсэтэй, солбон, зvрхэ...тэй ...хые хvсэнэ, тэдээнэй ...эрилгые дvvргэхэ яба...даа һургуулинууд туһала...на.

Дунда наһатанай ба допризывнигvvдэй военнэ эхин ...бэлэдхэл, эдиршvvдэй бэлэдхэл ...хадаа хvмvvжvvлгын vvргые ...гэнэ. Һургуулинуудай бvхы ...хvдэлмэринvvдэнь бvрил хv...сэнтэ боложо байна. Һур...гуулинууд болбол социалисти...ческэ эсэгэ оронойнгоо ур...да военнэ уялгые дvvргэл...дэ залуушуудые алибvхы ...талааранъ бэлэдхэхэ тухай ...оролдолгые бvрин өөртөө ...байна.

Һургуулинуудта һайтар ...табигдаһан военнэ һуралсал ...хадаа һургуулиин бvхы бай...далда тон зохидоор дулдыдана байна. Һургуулиин дисциплинэ хэлсээнгvй бvхэжэхэ. ...Культура ба тоб тодорхой ...алга һурагшадай заншал боло. Дунда наһатанай ба ...эдиршvvдэй военнэ бэлэдхэл ...хадаа тэдэнэй бvлэнэртэшье ...нөөлэхэ байна.

Һургуулинуудта, эхиншье, ...допризывнэшье бэлэдхэл...хадаа гол тvлэб, запасай ...командирнуудһаа, сэрэгэй ...ратна хvтэлбэрилэгшөөр ...явуулагдадаг байна.

...Һvбөөр табигдаһан эхин ...допризывной бэлэдхэл хадаа ...манай оронoй оборонодо тон ...vvргэ дvvргэхэ, энээнэй ...ашанарые сэгнэхэнь бэрхэ...бэ байна. Манай ерөөдvйн ...vvд болбол Улаан Ар...миин дайшалхы традицинууд...ба сэрэгэй дисциплинын ...ехи һууринуудтай танил...арга олгохо байна. Дун...наһатан ба эдиршvvд бол...сэрэгэй байгуулгада, буудалгын хэрэгтэ һуралсаха противовоздушно ба противохимическэ хамгаалалгын гуримые мэдэхэ, главнань хадаа, физическэ һайн дvрэшэл ба хатуужалые абаха байна" (Ворошилов).

Военнэ эхин бэлэдхэлгын ба допризывной бэлэдхэлгын урогууд хадаа залуушуудай инаг урогууданъ болохо байна. Залуушууд болбол Улаан Арминин боевой традицинуудтай, гражданска дайнай геройнуудай алдарта хэрэгvvдтэй танилсаха болоно. Манай арадай ямар гайхамшаг хуудаһануул тэдэнэй урда нээгдэхэ гээшэб! Галай сахаригаар хvрээлэгдэнхэй байһан, залуу советскэ орон дотор социалистическэ революциин агууехэ стратегvvд Ленин ба Сталин болбол Улаан Арминин тvрvvшын отрядуудые—дэлхэй дээрэ хvдэлмэришэн ба таряашанай гансахан армиие байгуулһан ба һvvлээрэнь, Улаан Арми хадаа өөрынгөө алдарта полководцууд ба комиссарнуудай хvтэлбэри доро, сагаангвардейцууд ба интервентнvvдэй нэгэдэмэл хvсые яажа бутасохиһон тухайнь залуушууд мэдэхэ байна.

Һургуули хадаа залуушуудые, Хасан нуурай дэргэдэ, ахадvv Монгол Арадай Республикын хилэнvvд дээрэ, Улаан Арминин—тэрэнэй боецууд, командирнууд, комиссарнуудай vзvvлэһэн гайхамшаг баатаршалгатай танилсуулха байна. Һvvлэй vдэрнvvдэй историческа событинууд—Баруун Украинын ба Баруун Белоруссиин арадуудта Улаан Арминин vзvvлжэ байгаа ахадvvгэй туһаламжа хадаа хvмvvжvvлгын угаа ехэ хvсэнэй материалнуудые һургуулинуудай гарта олгохо байна.

Манай һургуулинуудта военнэ хэрэг ба физкультура мvнөө болтор муугаар заагдадаг байгаа. Наркомпрос энэ хэрэгые бодото һайнаар табижа шадаагvй.

Энээнһээ хойшо, арадай гэгээрэлэй органууд, комсомолой организацинууд болбол военнэ һуралсалай хэрэгтэ имагта лэ серьезно анхарлаа табиха ёһотой. Һургуулинуудые һайн педагогическа адрнуудаар хангахаһаа гадна, мvн һургуулинуудые спортивна зэбсэгvvдээр ба һургуулинудай дэргэдэ тусхай залнуудые тvхеөрэлгөөр хангаха тушаа тон ехэ анхаралаа табиха шухала. Һургуули бvхэнэй дэргэдэ уужам хашаануул, һайтар тvхеөрэгдэһэн спортивна площадканууд, vбэлэнь—катогуудтай байха ябадалые туйлаха хэрэгтэй, тиихэдээ, һурагшадта физкультурын часууд ба һуралсалайнгаа һvvлдэ сvлөө сагтаа спорт хэхэ арга олгогдоно.

Һургуулиинхид— багашууд болбол хэдэн арбаад мянган хvнvvдэй дунда, стадионууд дээрэ физкультурна хэрэгтэ дvрэшэхэһөө гадна, энээнии саг vргэлжэ ябуулаха ёһотой. Һурагшадые саг vргэлжэ дvрэшvvлгэ хадаа һургуулинуудай дэргэдэ, тусхай площадкануудта, гимнастическа залнууд соо, һургагшын хvтэлбэри доро ябуулагдаха ёһотой.

1925 ондо, РЛКСМ-эй хоёрдохи Вvхэсоюзна конференци дээрэ М. В. Фрунзе хэлээ һэн: „Улаан Арминин зэргэнvvдтэ орохоһоон урид, манай хvдэлмэришэн-таряашанай залуушууд болбол винтовкые һайтар мэдэхэ, тэрэнии хэрэглэжэ шадаха ба һайтар буудажа шадаха болхыень туйлаха хэрэгтэй". Алдарта пролетарска полководцын хvсэлэнь бэелvvлэгдээ. Энээнһээ хойшо залуушууд болбол һургуулида ниитэ эрдэмэй дисциплинэнvvдые шудалхатаяа хамта, военнэ дvрэшэлтэй болохо, Улаан Арминин службада өөрыгөө дvрэшvvлхэ байна. Багашууд ба эдиршvvдэй—манай алдарта Улаан Арминин ерөөдvйн боецvvдэй—военнэ һуралсалай vндэр шанарые бvхы хvсөөрөө хангаха!

(„Правдын" тvрvv бэшэгһээ).

RKKA-gei generaaльna ştaabai 1939 onoi sentiaabriiin 27-noi operatiivna medee

Sentiaabriiin 27-noi yder, Ulaan Aarmiiin çaastьnuud xadaa demarkacioonno liini teeşee tyrilgejөө yrgelzelheөr jabaza, Graboovo (Avgustovohoo baruulzaa 45 kilomeetrte), Mozoveeck, Drogoviiçi, Krasnostaav, Zavdaa staanca (Zamoostьhoo baruulzaa 10 kilomeerte), Mrakoveec, Mosciiska ba Sioonki staanca (Saan my renei exin şadarxi raioon) ezelhen baina.

Baruun Beloryyssi ba Baruun Ykrainiin territoorinuudiiji poolьsko seregyydei ylegdelnyydhee seberlexe operaacanuud yrgelzelyylegdene.

TARIAAŞADAI KOMITEED—XYDELMERIDӨӨ

Temasçoord seloo (Baruun Ukraiina). Sentiaabriiin 26. Yşөө xeden yderei saadtee, Temasçoord seloo xadaa xosorohon şingi baigaa hen. Tariaaşad xadaa pomeeşçig Zeliinski ba terenei xybyydte xaragdaxahaa aidag boloo hen.

Mynөө, ene seloo tanigdaxaar bişe boloo. Ygiөөgyyrhee exileed ydeşelen boltor, yylicenyydtenь xynyyd ton olon jabana. Azahuugşadanь sylөөteigөөr amilhan ba xysed goolosooroo xөөreldedeg bolhon baina.

Tariaaşadai komiteedei baidag ger xadaa xynyydeer sag yrgelze dyyren baina. Olon xynyyd, terenei tyryylegşetei—anxandaa batraag jabahan Ivaan Tabaçkoovskitai zybşeldexiiji oronod. Tyryylegşe bolbol xeden olon janziin asuudalnuudta xariuunuudiiji ygene.

Seloogoi tariaaşadai olonxinь gazargyi baihan ba pomeeşçigte xydelmerildeg baigaa. Ene zilde, tereşelen urda zilnyydteşji, tariaaşad-ygeiteişyyd xadaa pomeeşçigei bajan urgasa sugluulaad, өөhedөө talxagyi yledeg hen. Tariaaşadai komiteedei tyryyşiin togtoomzo xadaa pomeeşçigyydei talxiiji ygeitei tariaaşadta xubaaxa gehen baigaa. Ene togtoomzonь bygedeniitiin bajariiji yysxebe.

Ysegelder, seloodo bajarai yder bolbo. Tariaaşad xadaa urdada pomeeşçigei usaadьbadaxi gazarta suglaraba.

Tariaaşadai komiteedei tyryylegşe xadaa pomeeşçigei gerei erxim palaatanuudta ukraiinska hurguuliiji neexe geze sonosxobo.

Ukraiinska şine hurguuli өөriingөө xydelmeriiji exilee.

(TASS).

Xitaddaxi vojeenne jabuulganuudta.
ZURAG DEERE: Tiil soo beledxegdehen, garai granaaduud. (Sojuuzfoto).

ЯЗНОДОХИ ТАРЯАШАДАЙ ОЛОН ТООТО ХVНЗОНОЙ ХАБААДАЛГАТАЙ СУГЛААН

Язно (Баруун Белорусси), сентябриин 23. (ТАСС). Эндэ олон тоото хvнзоной хабаадалгатай суглаан болобо; тэрээн дээрэ нютагдахи ба ойрошадар селонуудай 1500 таряашад ерэбэ. Суглаанда байгшад хадаа тэрээндэ ерэһэн Улаан-Арминин тvлөөлэгшэдые имагта халуунаар угтаба. „Ура" гэһэн абяанууд удаан нэрьенэ, габията Улаан Армида зорюулһан, большевистскэ партида, советскэ правительстводо ба нvхэр Сталинда зорюулһан амаршалгануудай дуунууд гараба.

Таряашад хадаа хойно хойноһоо трибуна дээрэ гарана. Эдэнэр хадаа ехэ баяртайгаар Улаан Арми ба агууехэ Советскэ Союз тухай хэлэнэ. 70 наһатай таряашан — Белорусс Григорий Абросинок выступалаа. Тэрэнэй vгэнь гvнзэгы долгисолоор нэбтэрэнхэй:

— Би болбол зуун жэлэй дvрбэнэй гурбые шахуу уйдхарта, зоболондо, харанхыда, пануудай хатуу дарлалга доро ажаһуугааб. Намайе хэншье хvндэ тоолодоггvй һэн. Би хадаа эрхэгvй ба бvхыдөө панска дурлалгада байдаг байгааб.

Мvнөө ман дээгvvр vнэнэй ба жаргалангай гэрэлтэ наран гаража байна. Улаан Арми хадаа мании пануудай дарлалгаһаа, нагайкаһаа, сvлөөлһэн ба vлэсхэлэнһөө ба vгыэлгэһөө гаргаа. Һая лэ мvнөө, минии vнэхөөрөө ажабайдал, залуу наһан эхилжэ байнал. Манда жаргалан ба баярые vгэжэ байгаа Москвадахи агууехэ хvн, тvрэл ба инаг Иосиф Виссарионович Сталин олон удаан жэлнvvдтэ ажаһууг, мандаг! Манай арадые гэрэл ба хvхюунзам дээрэ гаргажа байһанданьтэрээнии һайшаанабди.

Эдэ vгэнvvд „ура" хашхараан ба аплодисментнvvд соо ханхинан ороно. „Нvхэр Сталин мандаг!"—гэһэн дуунууд гарана.

Таряашад хадаа Абаһан резолюци соогоо советскэ правительствые панска ярмо дороһоо сvлөөлһэнэйнь тvлөө тvрэл Улаан Армияа һайшаана, агууехэ Сталиниие, советскэ правительствын толгой нvхэр Молотовые ба Оборонын Нарком Советскэ Союзай маршал нvхэр Ворошиловые амаршалнад.

Суглаан дээрэ таряашадай комитет һунгагдаһан байна, Комитет болбол эгээн тvрvvн помещигvvдэй конфисковалгадаһан газарай тоо абаха ба таряашадта газарые, vнеэгvй таряашадта vнеэдые хубаажа vгэхэ байна. Помещигэй байһан гэртэ белорусска һургуули нээхэ гэжэ тэмдэглэгдэбэ.

Sag zuuriin ypravleeni—xydelmeridөө

Roovno (Baruun Ukraiina), sentiaabriiin 26. Goorodoi sag zuuriin ypravleeni xadaa elektrostaanca, telefoonno staanca, vodoprovood ba telegraafiin sag yrgelziin xydelmeriiiji xangaba. Hurguulinuud xadaa yglөөgyyr byxende yxibyydei xyxiyyn omog duunuudaar şimegdene. Huragşadiiji yçeebnigyydeer xangaxa xemzeenyyd abtaza baina.

Byxii goorodoi intelligeenciin suglaan, ton jixe debzeltetei geer yngergegdebe. Teermenyydei xydelmerilegşedei byxii goorodoi soveşçaani bolzo, tereen deere, xynzoniiji talxaar xangaxa tuxai asuudalnuud xelsegdebe.

Predprijaatinuudiiji xydelmerişedei komiteedyyd xytelberilne. Roveenske yjeezdde baihan saaxarna zavooduud xadaa sviookliiji abalgada ba saaxarai yiledberiiji exilelgede hainaar beledxene. Xydөө niutaguudta, tariaaşadai komiteedyyd bolbol terjelhen poolьsko pomeeşçigyydei zөөrinyydeinь yçoodiiji abna.

Roovnodoxi kinoteaatrnuudta soveed erxim fiilьmenyyd—„Leenin Oktiaabrьda", „Leenin 1918 ondo" „Şçoors", „Çapaajev" demonstriirovelegdene.

„Viilьno praaca" gazeed xadaa xynzonoi dunda ton jixe populiaarnostiiiji ezelne.

(TASS

IRKYYTSKE BA ÇITIINSKE OOBLASTЬNUUDTAI BATALHAN SOCSOREVNOVAANIDAA TYRYY HUURI EZELJE!

XURIAALGIIJI TYRGӨӨR DYYRGEXE

MUXAR-ŞIBER, Sentiaabrь 26 (Telefoonoor abtaba). Aimagai kolxoozuud bolbol ene zilei tariaa xuriaalgiin xydelmerinyydiiji zybөөr zoxilduulan emxiteigeer jabuulnagyi. Zarim kolxoozuud xadaa mynөөşji xyrter xadalgiiji dyyrgeedyi, tereentejee xamta, gyrende tariaa tuşaalga ba tariaa soxilgiiji udaaruulza baina. Muxar-Şiberei somonoi, Voroşiilovoi neremzete kolxooz (pravleeniiinь tyryylegşe nyx. Varfolomeejev) bolbol tariigiingaa plooşçadai dyrbenei gurbanşji xubiiiji xuriaagaagyi. Myn tereşelen „Kraasna Zagan" kolxooz (tyryylegşenь nyxer Ivanoov) bolbol mynөө xyrter 700 şaxuu gektaar tariaalangaa xuriaagaadyi. Ede kolxoozuudta xuriaalgiin iime emxigyigөөr jabahanai gol şaltagaan!inь jyyb gexede, iime: xuriaalgiinь prostoi maşiinanuud xolo xysed bişeer xereglegdee; ende xydelmerilhen kombainanь jixenxidee demii baidag, emderedeg hen; urgasa xuriaalgada hainaar beledxeegyi ba xuriaalgada byxii xysenyydee mobilizovaalaagyi baina. Gadna, ede kolxoozuud xadaa kombainova xuriaalgiin massiivuudiiji beledxedeggyi, ugluu bulanguudiijinь xadadaggyi hen. Edener xadaa ybehe xuriaalgaa udaaruulza, tariaanai xuriaalgiiji ton jixe oroitozo exilhen jym.

Kolxoozniguudai xysenyydiiji xysedөөr xeregleze, tariaa xadalgiiji tariaa soxilgiin ba gyrende tariaa tuşaalgiin xydelmerinyydiiji ene darii erximeer dyyrgexe xeregtei.

Benediiktov

Tariaa tuşaalgiiji oktiaabriiin 1-de dyyrgexenь

Jaruuniin aimagai, Ylьdergiin somonoi, Kiirovei neremzete kolxooz (tyryylegşenь nyx. Naidaanov) bolbol tariaa soxilgiiji, gyrende tariaa tuşaalgiiji oktiaabriiin 1-de dyyrgexiin tylөө temeseze baina.

D. Ylьdergyyjev

Колхозууд vрөө тvлэжэ байна

Манай республикын колхозууд болбол 1935—1937 онуудта гvрэнһөө мvнгэ абажа, томо vvлтэрэй малнуудые абаха ба барилгануудта, малажалын хэрэгсэлнvvдтэ гаргашалаһан байгаа. Мvнөө тэрэ мvнгөө хvдөө ажахын банкада тvлэжэ байнад. Энэ оной сентябриин нэгэн болтор хvдөө ажахын банкада 4 миллион 583 мянган тvхэриг тvлэгдэбэ.

Сентябриин нэгэнэй мэдээгээр, хvдөө ажахын банкын фондын счетто 1 миллион 517 мянган тvхэриг гv, али 1938 онойхиһоо 300 мянган тvхэриг ехэ байна.

YBELZELGEDE ERXIMEER BELEDXEXE

Sociaiiis malazalai saaşadaa ulam xygzexe xeregte ugaa jixe udxaşanartai, „Kolxoozuudta obşçeestvenne malazaliiji xygzөөxe xemzeejabuulganuud tuxai" BKP(b)-ein CK-gei ba SSSR-ei SNK-gei togtooliiji Tarbagatain aimagai kolxoozuud ba kolxoozniguud bolbol ton xaluunaar haişaahan baigaa. Aimagai tyryyşyyl xadaa sociaiiis malazalai halbaran xygzexe jabadalda niieed jixe xubilaltanuudiiji xehen ba yiledberiiin deeşeleinyydiiji tuilaza şadaba.

Tus togtoolоi yndehөөr, malnuudaa dulaan ba gereltei bairanuudaar xangaxa xeregte tyryy kolxoozuudai xytelberilegşed serьjoozno xemzeenyydiiji abaa. Zişeenь, Voroşiilovoi neremzete kolxooz (tyryylegşenь nyxer Jefreemov) bolbol zootexniiçeske bariiganuudiiji gol tyleb dyyrgee. 750 tolgoi xonidoi dulaan ba gereltei baira, 2 koniyyşni bariba. Myn, Jixe-Kynaliiin selьsoveedei, „Seerp ba Moolot" g.m. busad olon kolxoozuud bolbol zootexniiçeske bariigiin byxii xydelmerinyydiiji muu bişeer jabuulza bainad.

Gebeş, ene xydelmeriiiji ton xangaltagyigөөr jabuulza baihan, eneende şuxala anxaralaa tabiaagyi, kolxoozuud ysөөn bişe bii Doodo-Ziremei selьsoveedei, „Kraasna-znaami", B-Kiiyçeevskiin selьsoveedei, „Kraasna bojeec" ba „Pyytь Leenina", Tarbagatain selьsoveedei, „Veiike stroika" ba „Kraasna Zariaa kolxoozuud bolbol malaigaa ybelzelgede boloşogyi muu tei. Ene zilde byxiidөө 30 şine objeektnyydiiji aimag beledxel soogoo barixa aad, mynөө oroidoo 23-nь barihan ba yngeregşe zilde dyyrgegdeegyi 11 objeektnyydei 10-nь barigdaza baina.

Gyrenei udxaşanartai ene şuxala xeregei boloşogyigөөr iigeze tahaldalda orohonoinь gol şaltagaan bolbol aimgyisedkoomoi ba aimagai gazartariaalangai tahagai tus xydelmeriiiji konkreetneer, operatiivnaar xytelberileөgyi, ene xeregte şuxala anxaralaa tabiaagyi deerehee bolno. Gadna, aimagai gazartariaalangai tahagai teexnig-bariigaşa nyxer Lyyrkin gegşe kolxoozuudai bariig in brigaadanuud deere ton ysөөn yzegdedeg ba jabaxadaaş zaabari, tuhalamza ogto yzyyldeggyi.

Iime baidaliiji hain medeze baigaad, aimagai xytelberilxii organizaacanuudai konkreetne, erid xemzeenyydiiji abadaggyiнь gaixaltai.

Uşar iimehee, aimagai xytelberilxii organizaacanuud xadaa ene pozoorno baidalhaa viivod xeze, sociaiiis xydөө azaxiin urda paarti ba praviitelьstvaar tabigdahan şuxala zoriigonuudiiji dyyrgexe, malnuudai ybelzelgede sişeete hain beledxeliiji xangaxa ujaigatai.

P. Şevçeenko:

NIUTAGUUDDAXI AZALŞADAI DEPYTAADUUDAI SOVEEDYYDTE HUNGALTANUUDTA BELEDXEL

ҺУРГАГШАДАЙ ИНИЦИАТИВА

Кабанскын аймагай улаан тугта Быковско һургуулиин һургагшанарай коллектив хадаа һунгуулиин положение vргэн массада ойлгуулха талаар активнаар хvдэлмэрилжэ байна.

Айлнуудые арбэ-арбаарань хубаажа абаад, нютагуудахи Соведvvдтэ һунгаха һунгуулиин положеннеэр занятинуудые, хөөрэлдөөнvvдые ябуулана. Мvн баһа, газетvvдые уншадаг ба уласхоорондын байдал тухай агитационно хvдэлмэрине ябуулана.

Мvн, энэ һургуулиин пионернvvд ба һурагшад болбол колхозой таряахуряалгын хvдэлмэридэ туһалажа,90 га таряанай газар дээрэһээ, тэнэж гээгдэһэн колосуудые суглуулаа. Тэрэнһээнь 90 пуд таряан гараһан байна.

Мvнөө, тэдэнэр, овощие хуряалгын хvдэлмэридэ орожо, морковь картофелие хуряаха ба сортоорон илгаха талаар колхознигуудта халуунаар туһалана.

Ген. Сибиряк.

XARIUUSALGAGYIGƟƟR XANDAŻA BOLXOGYI

Niutaguuddaxi azalşadai depytaaduudai Soveedyydte hungaltanuud dyteleө. Mynөө yjede hungagşadai dunda, agitacionno-maassova xydelmeriin ton yrgenөөr yngergedeze, terenь partiina organizaaci-nuudaar xytelberilegdeze bixa ba ene hungaltanuudta beledxelei xydelmerinyyd erximeer jabuulagdaza baixa johotoin eli.

Gebeşji, Buriaad-Mongoloi pedinstitytydei dergedexi partiina exin organizaaciin partoorg nyx. Pivovaarov bolbol agitatornuudaja xydelmeriiji toi goilnogyi, bodotoor xytelberil negyi Zarim agitaatornuudanь, hunguuliin polozeeniiji azal şadta oilguulxa—iime xariuusalgatai ba politiiçeske udxa-şanartai xydelmeride ton muugaar xandana gexeer bolno.

Jyyb gexede, bolxojoo baihan hungaltanuudta beledxelei exillenhee xoişo, hungagşad—azalşadai dunda, arai geze xojor-negen teemeer le zaniaati yngergөө. Myn baha agitaatornuudaar tomilogdohon, nyxed Antoonov, Żelbaanov, Loba nova gegşed negeşji zaniaati, xөө reldөө yngergөөgyi baina.

Hungaltanuudta beledxelei xydelmeridexi, ede ton jixe dutuunuudiiji jabuud dundaa usadxaza, agitacionno-maassova xydelmeriiji zişeete hainaar jabuulxanь, dursagdagşa partorganizaaciin, tereenei partoorgiin ba agitaatornuudainь ene yderei ariuun ujalganь bolno.

B.

AGITAATORNUUDAI XYDELMERIIJI XYTELBERILXE

BMASSR-ei kommunaalьna azaxiin narкomaadai sisteemedexi stroitreestiin dergedexi partiina exin organizaaca (partoorgonь nyx. Petroov) bolbol yrgen maassa—hungagşadai dunda, agitacionno-maassova xydelmeriiji, mynөө xyrter hainaar tabiza şadaagyi. Jyyb gexede, aavgustiin 20-hoo xoişo tomilogdohon agitaatornuudainь ton olonxinь uçaastog deere arai geze 4 daxin gy, ali tereenheeşji ysөөn daxin oşohon baina.

Tereenhee gadna, ene organizaaca xadaa hungagşadiiji kylьtyyrneer obslyyzivalxaar xaraalagdahan — xemżeejabuulganuudiiji abaagyi baina.

Zygөөr, hainaar xydelmerildeg agitaatornuud bii. Żişeelxede. nyxed Nooşoriv, Vollinski, Kreiçyyg gegşed hunguuliin uçaastog deere sag yrgelze, tyrge-tyrgeneer oşodog ba zaniaati, xөөreldөө g. m. jixe hain beledxeltei yngerze deg baina. Gebeşji, partoorg nyx. Petroov bolbol tus agitaatornuudta, bodoto tuhalamza ygedeggyi, xarin, xazuu talahaanь xaragşiin yyrgiji dyyrgeed le baina.

Iime tula nyx. Petroov bolbol ene meetodee orxizo, agitacionno-maassova xydelmeriiji serьjooznoor xytelberilxe johotoi.

Bimbiin.

Агитационно хvдэлмэри һайнаар ябуулна

Яруунa. Vлдиргын сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхозой полевой бригадайхид—колхознигуудай дунда, нютагуудай ажалшадай депутадуудай Соведvvдтэ һунгаха һунгуулиин положени тухай агитационно хvдэлмэри vргэнөөр ябуулагдажа байна.

Тус колхозой агитаторнууд ба агитколлективайнь хvтэлбэрилэгшэ нvх. Дандар Шираппов хадаа колхознигуудай ба колхозницануудай дунда заняти, хөөрэлдөө г. м. vнгэргэжэ, ехэ инициативатайгаар ба һайнаар хvдэлмэрилнэд.

Энэ колхозой колхознигууд болбол агитаторнуудайгаа хvдэлмэридэнь туһалдаг ба һаинаар хандана. Тиигээд, һунгуулиин положенитэй танилсахые оролдожо, заняти, хөөрэлдөөн гэхэ зэргын хэмжээнvvдые бvглэрvvлэн активнаар хандадаг байна.

Д. Улдиргуев.

Xonidiiji iskyysstvenneer yrizyylgiin plaaniiji dyyrgexe

BMASSR-ei Sovnarkoom bolbol „1939 ondo malazaliiji xyg zөөxe gyrenei plaan tuxai" ene onoi apreeliin 15-nai өөriingөө togtool soo, respyyblikiin kolxoozuud ba kolxooznigudai 60000 tolgoi xonidiiji iskyysstvenneer yrizyylxe plaaniiji batalhan jym. Ene togtoolol joohor, Bargazanai aimag 7500 tolgoi xonidiiji, Zediin—10000 tolgoi, Xiaagtiin—6500 tolgoi, Selengiin—22000 tolgoi, Xoriin—14000 tolgoi xonidiiji yrizyylxe johotoi baigaa.

Iskyysstvenneer yrizyylge bolbol mainuudai byxiidөө metizaacalagdalgiiji tuilalgiin yn dehe huuri myn. Ene zilde tomo yyltэrei xusanuudai ereltiiji xysed xangalga ba deeşelyylge bolbol 1600 tolgoi xusanuudiiji ylyy gargaxa, hullaxa baina Gexetei xamta, iskyysstvenneer yrizyylge bolbol merinoos er xim xusanuudiiji maksimaalьnaar xereglexe argabaidaliiji ygene.

Paarti ba praviitelьstvo bolbol xonidiiji iskyysstvenneer yrizyylzede şuxala anxaral tabiza, kolxoozuudai ene xemżeenyydiiji jabuulxiinь xeregte ton jixe tuhalamzaanuudiiji yzyylne. Şineer emxidxegdeze baigaa iskyysstvenneer yrizyylgiin pyynktenyyd xadaa gyrenei zөөrleer oboruudovalagdana. Iskyysstvenneer yrizyylgiin kolxoozno pyynktenyydei xydelmerilegşed bolbol yrizyylhen nege xoni byriingөө tylөө 50 myngenei gyrenei preemiiji abna.

Manai respyyblikiin tyryy kolxoozuud bolbol iskyysstvenneer yrizyylgiiji 1936 onhoo xoişo өөhedingөө azaxilda jabuulza exilee. Selengiin aimagai, Zargalantiin somonoi, XVIII partsjeezdiin neremzet kolxooz bolbol tus yrizyylgiiji yrgenөөr xereglexe, xonidoigoo yyiteriiji haiaruulgiin talaar hain rezyltaad tuilaa.

Gebeş, jyrenxiidөө respyyblike dotor xonidiiji iskyysstvenneer yrizyylge bolbol zilhee zil byri tahalduulagdana. 1937 ondo 16804 tolgoi xonid yrizyylegdehen gexe gy, ali plaaninь 48,7 proc. dyyrgegdehen jym. Xiaagtiin aimag bolbol yrizyylgiingee plaaniiji zil byride 50-haa deeşe proceent dyyrgenegyi. Ede byxii xadaa ene şuxala xemżeejabuulgiiji Rai-Zo-nuudai ba kolxoozuudai xytelberilegşedei zyghөө xeregsөөgyi deerelee boldog. Edener xadaa pomeşçeeninyydiiji sag soonь beledxedeggyi, xusanuudaa ba exe "xoniduudaa antizootexniiçeskeer xaruuhaldag ba iskyysstvenneer yrizyylgede kaadruuudiiji beledxedeggyi baina.

1939 ondo xonidiiji iskyysstvenneer yrizyylge exilter yldehen bogonixon sag soo, eneende beledxelgiin byxii xydelmeriiji dyyrgexe şuxala. Yrizyylgiin pomeşçeeninyydiiji xysed remontiirovalxa ba dotoroнь dulaan(+17,+25 graadus) baiigaxa xeregtei. Tus pomeşçeeninyydei xana, potoloogiinь budaxa ba poolinь ugaaxa.

Xeden olon kolxoozuud xadaa xusanuud ba exexoniduudaa sugtanь baiigana geze yngeregşe zilnyydei praaktika xaruulna. Ene xadaa xonidiiji xysed metizaacalgada, tedenei yylteriiji deeşelyylgede haad xene, iskyysstvenneer yrizyylgiin plaaniiji dyyrgexegyi jabadalda xyrgene. Darii sagaa xonid ba xusanuudiiji ilgaxa xeregtei.

Oriin ydernyydei torşo soo xusanuud xadaa iskyysstvenneer yrizyylgiin pyynktenyydte tahalagdahan ba tereende beledxegdehen baixa johotoi. Pyynkt byride veterinaariin talaar xysed şalgagdahan, xusanuud tomilogdohon baixa jo hotoi.

Yrizyylgede tomilogdohon xusanuudiiji dooro durasagdahan johoor tezeexe xeregtei: 1,2 kilograamm koncentraattai xolimog ybehen; 0,5 kgr. ovioos; 0,2 kgr. proos; 0,2 kgr. naran sesegei zmilx; 0.1 kgr. ootrybi; 0,5 liitr hy; 0,2 kgr. morxoog; 10 graamm jahanai guril ba dabhiji duraaranь. Ene noormo xadaa 70 kilograamm amidii şignyyrtei xu-anuudai tezeelgede rekomendovaalagdana.

Iskyysstvenneer yrizyylgede xusanuudai xabaadaxa exilhenhee xoişo tedenei speermiin saadiiji sag yrgelze adaglaza baixa xeregtei.

Yrizyylgede oroxo exe xoniduud xadaa targan, ybeşengyi baixa johotoi. Iskyysstvenne yrizyylgiin yçoodiiji hainaar tabixiin tula byxii exe xonidiiji nomerovaalxa xeregtei. Mainuudai yylteriiji deeşelyylgede, tedeniiji xysed metizaacalgada şuxala udxaşanartai iskyysstvenne yrizyylge bolbol byxii kolxoozuudta zişeete hainaar jabuulagdaxa johotoi.

I. Xazagaajev—
BMASSR-ei
Narkomzeemel
zooteexnig.

ДОЛГОЙ НУУРТА ОНДАТОРНУУДЫЕ ТАБИБА

Кяхтын аймагай, Мөөрөөчиин сомсоведэй Кировэй нэрэмжэтэ колхоздо хабаатай газар дээрэхи Долгой гэжэ нуурта, Вурзаготпушнинэ болбол, 30 толгой ондаторнуудые vсэхэын тула сентябриин 16-да табиба.

Гадна, 300 тологой ондаторнуудые Хабаровска городой заготпушниннэдэ vгтэхэнь.

НАМАРАЙ СПАРТАКИАДЫН ИТОГ

Хоёр vдэрэй торшо соо—сентябриин 19-20 vдэрнvvдтэ, „Локомотив ПВЗ"-гэй стадион дээрэ, намарай хvнгэн атлетическэ спартакиада vнгэргэдэбэ. Улан-Удэ городой 200 шахуу физкультурнигууд хабаадалсаба.

Мvнөө жэлэй намарай соревновани болбол урда жэлнvvдэйхиһөө һайнаар, һонирхолтойгоор vнгэргэгдэбэ. Хvнгэн атледоор республикын шэнэнvvд рекорднууд бэйгуулагдаба. Тодорхойлбол „Локомотив Востова" спортобществын физкультурница нvх. Бессорова болбол ядрое 9 метр, 44 сантиметр шэдэжэ республикын шэнэ рекорд байгуулаба. Физкультурница Бадмаева („Медик") хадаа 400 метр талатай газарта, 1 минута 5,5 секунда соо гvйжэ мvн шэнэ рекорд байгуулаа

Эрэшvvдэй дунда, нvх. Молостов („Спартак") хадаа 100 метр газарта 12,3 секунда соо гvйжэ тэрvv һуури эзэлбэ Хоёрдохи һууриие нvх. Антонов („Спартак") эзэлбэ. Тэрээнэй сагань—12,5 секунда, 1,5 километрэй гvйлгэндэ һайн гvйгшэд—Ахмедишн („Динамо") ба Овчинников („Медик") хоёр, хэнинн хэндээшье гартангvй финиш дээрэ ерэбэ. Эдэ хоёрой сагань 4 минута, 33,2 секунда.

Нvх. Антонов болбол 6,25 метр уртые харайжа һайн результат харуулаһан ба[illegible] Эхэнэрнvvдэй дунда—Бадм[illegible] ба 4,45 метр харайба.

Шведскэ эхэ эстафет[illegible] гvйлгэндэ, спортаобщест[illegible] „Медик" эрхим результат [illegible] руулаба. Саган 3 минут[illegible] 44.6 секунда. Хоёрдохи һуур[illegible] „Динамо" эзэлбэ. Гурбада[illegible] һуурида спортобщество „Спа[illegible] так" гараба.

Сентябриин 20-ной vдэ[illegible] лэн спартакиадын итог г[illegible] гагдаһан байгаа. Нэгэда[illegible] һуурние спортобщество „Д[illegible] намо" эзэлбэ. Орденонос[illegible] спортобщество „Спарта[illegible] хоёрдохи гараба. Гурбад[illegible] һуурида спортобщество „М[illegible] дик" гараба. Удаадахи һу[illegible] рингуудые „Локомотив Вос[illegible] ка" ба „Локомотив ПВЗ"-[illegible] командануудэзэлбэ.

Хоёрдохи группын спор[illegible] обществонууд соо, тvрvvш[illegible] гурбан һууринуудые эзэлэ[illegible] командануудгэхэдэ: 1 һуур[illegible] стеклозаводой команда, [illegible] һуури — Комсельхозтехни[illegible] мэй команда бэ 3 һуур[illegible] кооптехникумэй команда.

„Водник" ба „Молния" г[illegible] спортобществонуудай хvт[illegible] бэрилэгшэд хадаа физкуль[illegible] рын хэрэгтэ тон харюусал[illegible] гvйгөөр хандадаг ба спар[illegible] киадада хабаадалсаагvй ба[illegible] на. Гадна, спортобщест[illegible] „Локомотив ПВЗ"-гэй кома[illegible] болбол бултадаа наадаг[illegible] байна.

Судебнэ хvдэлмэрилэгшэдэй республиканска совещани

Улан-Удэдэ, манай республикын судебнэ хvдэлмэрилэгшэдэй республиканска совещани боложо дvvрэбэ. Тус совещанида, районуудай арадай судьянр, адвокадуудай коллегиин членvvд суглажа, ябуулагдаһан хvдэлмэринvvдэйгээ итогуудые хэлсэһэн ба саашадаа ябуулха хvдэлмэринингээ планние хараалаһан байна.

Юстициин нарком нvхэр Циренов хадаа судебнэ учрежденинvvдэй хvдэлмэриин тухай хэһэн доклад соо, республика доторхи судебнэ органуудай эмхидхэлгын талаар һайжаража байһан тухай тэмдэглэбэ. Судебнэ гурбан шэнэ участогууд бии болгогдоо, залуу хvдэлмэрилэгшэдые дабжvvлэн кадрнуудые шэлэлгэ һайжараа, бvхы участогууд хадаа арадай судьянуудаар ба судебнэ исполнительнуудаар комплектовалагдаһан байна.

Гадна, Нарком хадаа гvрэнэй зөөри vриушэдтэй зарим судьянар эрид тэмэсэл ябуулагагvй гэжэ тэмдэглэбэ. Vнэхөөрөө vрилтэ хэгшэдые „хайхарамжагvй һээ" гэжэ тоолоод зөөлэн хэмжээ абаха ябадал хадаа тэдэнэртэй тэмэсэл ябуулгые хvсэд хангажа шаданагvй. Мvн саашань, гражданска хэрэгvvдые (алиментын, б[illegible] рын г. м.) удхыень багадха[illegible] хоёрдохи ээлжээнэй асууда[illegible] да тоолодог ябадал vшөө б[illegible] гэжэ хэлэнэ.

Совещани хадаа ара[illegible] судай отчедые гурбан һар[illegible] торшо соо, нэгэ удаа сов[illegible] сожо байха ба арадай суд[illegible] һунгалтаын бэлэдхэлэй ту[illegible] тусагаар тоггоол абаба.

Гадна, совещани бол[illegible] ажалшадай депутадуудай С[illegible] ведvvдтэ һунгалтада бэл[illegible] хэлэй хvдэлмэридэ актив[illegible] хабаадалсахыень ба һун[illegible] гуулиин положени сэг со[illegible] хаража vзэхыень судебнэ[illegible] хы хvдэлмэрилэгшэдые ура[illegible] лаа. Мvн баһа, vнгэрэг[illegible] һунгалтануудай vедэ, һун[illegible] гуулиин гомодолые vзэ[illegible] удаарулха ябадал Кабанс[illegible] ба Улан-Удэ городой ара[illegible] судуудта vзэгдэһэн тухай [illegible] вещани хадаа тусагаар за[illegible] абаба.

Совещаниин дvvрэһ[illegible] һvvлээр, совещанида [illegible] баа цалсагшад хадаа БМАСС[illegible] эй Верховно Соведэй Пре[illegible] дизумэй тvрvvлэгшэ н[illegible] Бельгаевтай уулзаба. н[illegible] Бельгаев болбол судебн[illegible] дэлмэрилэгшэдые өөһэд[illegible] хvдэлмэриие һайнаар [illegible] хын ба закон хазаг[illegible] шадтай эрид тэм[illegible] уряалаһан байна.

Xydөө azaxiin Byxesojuuzna viistavkehee bişeg

SOVXOOZNO OOPEDOI SOKROOVIŞÇNICA

Arban zilei saadtee—1929 onoi oktiaabriin 3-da—Moskvaada, Elektrozavoodoi xydelmerişedei kollektiv bolboi gyrenei—xydөө azaxiin predprijaatinuud—sovxoozuudiiji şeeftee abxa socialis doogovor batalahan jym. Tere xadaa aguujixe xubilaltiin zil, kolxoozuudai zam teeşe tariaaşan maassiin erjehen istoriiçeska zil baigaa.

Tariaan azalai xysete sovxooziiji Orenbyyrgske talada baiguulxiin tulada, Elektrozavoodoi xydelmerişedei brigaada bolbol Moskvaahaa tere darii Zavoolzo oşohon baina. Ene yjede, hajaxan baiguulagdahan sovxoozuudiiji xaraza yzexiin tulada xeden olon seloonuudhaa ba dereevninyydhee tariaa şad jiredeg boloo hen. Tedener bolbol yzegdөө duuldaagyi maşiinanuudiiji өөhedingөө niydөөr xaraxaa, yrgen tala gubiida tede maşiinanuudai xydelmeriiji xaraxaa xysedeg baigaa. Iime uşarnuud xadaa xaa-xaanagyi—Uraalda ba Sibiirte, Doondo ba Saalьda, Ukrainada ba Kazaxstaanda boldog hen. Saalьska gubida togtohon, tariaan azalai „Gigaant" sovxoozdo tariaaşadai 120 miangaa ylyytei delegaaduud jirehen baina. Tedener xadaa erxim propagandiistnuud ba kolxoozuudai tyryy organizaatornuud bolzo, seloonuudtaa ba staniicanuudtaa busadag baigaa.

„... Toiroзо huuhan tariaaşadtaa tuhalamza yzyyldeg, azaxiin gaixamşag jixe daiaisatai, şine teexnikeitei tede sovxoozuud bolbol tariaaşan maassiin erjeltiiji xyngedxehen ba tedeniiji kollektivizaaciin zamda tatan oruulhan, tiime xytelxe xysen bolhon baina". Ede staalinska ygenyyd xadaa xydөө azaxiin Byxesojuuzna viistavkiin glaavna paviiloon soo, tariaan azalai „Gigaant" sovxoozoi steend deere bişeetei baina.

Staalinska negedexi tabanzilei plaaniiji dyyrgexe zuuraa manai oron bolbol gyrenei xydөөgei erxim azaxiinuudai—sovxoozuudai seetiiji baiguulaa. Mynөө, Sojuuzai byxii xydөө azaida xydelmeriin zişeeji xaruulxa zooligotoi, tariaanai, malai, xybengei, zimesoovoşiin, vinogradna, sviookiin ba busad azainuudiiji erxildeg, iime sovxoozuud manaida 4.000 şaxuu boloo. Tedeenei 795-nь xadaa azalai ynder pokazaatelьnuudiiji tuilaza, viistavkiin xabaadagşa bolzo, ooped andaldagiin byxesojuuzna tribyyn deere garaba.

Oronoi ede erxim tyryy sovxoozuudai dunda Elektrozavoodoi neremzete ba „Gigaant" sovxoozuud baina. Ede xojor sovxoozuud xadaa priroodiin onso baidal deerehee, gazartariaalangai ton xyşer ysloovinuudta oruulagdahan, tiime zoonnodo baidag Kybaanska xaza xyrihendeş urdanь urgaagyi, ynder urgasa urguulxiijinь xuuli tala gubiiiji baalaxiin tulada soveed teexnike—maşiina ba agronomiiçeska teexnike, manai erdemed ba staxaanovcuudai xydelmeri şuxala baigaa. Ende şinitce xadaa gektaar byrihөө 125 pyyd ygene. 1937 ondo le Elektrozavoodoi neremzete sovxooz bolbol gektaar tariiga byxenhөө 16,7 ceentner, „Gigaant" sovxooz—15 ceentner tariaa gyrende tuşaahan baina.

Togtohonhoo xolşonxi sagai torşo soo „Gigaant" bolbol 30 millioon şaxuu pyyd tovaarna tariaatai bolhon baina.

Ton sloozno, soveed maşiinanuudai xydelmerildeg yrgen tala daidiin ba industriaalьna gorodoogoi panoraamanь sovxoozno steende deere xaragdana. Ekskyrsaantnuud bolbol gigaantiinxidai yiledberiin „sekreedyydiji" өөhedingөө bloknooduudta bişeze, sovxoozoi eksponaaduudai xaauuda udaan bolnod.

Steendnyyd deere xaruulagdahan, gansal tede dokymeentnyyd xadaa ede „sekreedyydiji" eliryylxe bişe baina. Ekskyrsantnuud bolbol tedeniiji todoor oilguulan xeleze ygene.

Ukrainiin urda talahaa jireeşed ilgeze asuunad: Zavoolzodo, ton jixeer gandahan, yngeregşe zilde Elektrozavoodoi neremzete sovxooz xadaa jamar argaar namarai şenicehee 80 pyyd urgasa abza şadaab? Tariaaşanai azalai ysloovinuudta ba ooopedno staancanuudtaşji namarai şenitce xyldeze, muu urgasa ygedeg baigaa xajam. Ekskyrsaantnuudai bloknooduud deere iigeze bişegdene: Elektrozavoodoi neremzete sovxooz bolbol xyitende tesedeg tusgaar şanartai, namarai şenitciin soortnuudiiji gargaza, tereenee hainaar eldyyrilegdehen, seber paarta ertiin bogonixon bolzor soo tariaa. Saha togtoolgo jabuulagdadag baina.

Sovxoozoi ene ooped xadaa sovxoozno ba kolxoozno gazartariaalangai xeden miangan şine maasternuudai şabarinь bolxo baina.

Specializiirovanno malazalai, sovxoozuud ba kolxoozno feermenyydei xydelmerinь olonoi anxaraliiji xanduulna.

Ekskyrsaantnuud bolbol „Malazalai" paviiloon soo Vologdaa goorodoi tendexi „Molooçno" geze, yylterte malai sovxoozoi agrogorodoog tuxai xөөreeji duulabad. Gaixamşag azal, gaixamşag xyyd! Yylterbişe mainuud sovxoozoi hyreg soonь ygei. Uşar xereglinь gansal malai yylterte bişe. Taban şilei saadtee, zil soogoo 1.170 kilograamm hy ygedeg, terel oostfriizske ynieedenь zildee 4.850 kilograamm mynөө ygene. Ene sagai torşo soo, toho abalga taba daxin—ynieen byriin 200 kilograamm xyrter urgaa. Malai produktiivnostiiji erid deeşelyylxe zuuraa, sovxoozoi xynyyd bolbol zil jirexe byri malaigaa too tolgoiji oloşoruulna: tugalnuudaigaa 97,3 proceentiiji tyl bolgoo.

Ydxeryylhen hy gargalgaaraa SSSR soo ton jixe zavood ene sovxoozoi territoori deere baidag. Tereenei nege zilei xysenь—10 millioon baanka. Tus zavoodto gansal ene sovxoozoi bişe, myn tere şadar baihan sovxoozuud ba kolxoozuudai feermenyydei hyn orodog baina.

Sovxoozuud bolbol manai xydөө azaxiida ulam jixe yyrge dyyrgene. Hyylei zilei torşo soo, sovxoozuud bolbol gyrende produkt tuşaalgiji 10 daxin jixedxee. Mynөө yjede sovxoozuud bolbol zil byri 250 millioon xyrter pyyd tariaa, 340 miangan toonn miaxa, 1.669 miangan toonn hy gyrendөө ygene. Kolxoozuud ba kolxooznigudta tuhalaxa zoriigoo mynөөş yderbyri dyyrgened. Xojordoxi tabanzilei torşo soo (1933 onhoo 1937 xyrter), sovxoozuud bo[illegible] 1.4 millioon şaxuu tolgoi e[illegible] te tomo mainuudiiji, 2 [illegible] lioonhoo ylyy gaxainuu[illegible] porşoonkonuudiiji, 3,4 [illegible] lioon xonid ba xurigadiiji [illegible] xoozuudta ba kolxoozni[illegible] xudaldahan baina. Kolxoo[illegible] bolbol xeden millioon [illegible] hain şanarai tariigiin mater[illegible] nuudiiji, yrehe yiledben[illegible] gyrenei azaxiinuudhaa a[illegible] baina.

Sovxoozuudta gazartaria[illegible] gai teexnike alizerge h[illegible] haniijinь viistavkiin gla[illegible] paviiloon soo xaraza me[illegible] bolxo baina. Tedenei m[illegible] yjiin texniiçeske zebseg[illegible] xysiiji labian oilgoxo [illegible] tulada, gansal tedeenei [illegible] tornuudai toonь xadaa A[illegible] Germaani, Itaali ba Ve[illegible] gexe metiin, kapitaliis [illegible] dai baltanainь traaktornu[illegible] olon baina geze xelexed[illegible] remөөr baina. Mynөө, [illegible] azalai sovxoozuudta byxi[illegible] voi xydelmerinyyd xysed[illegible] xanizaacalagdanxai.

Yngereze baigaa xydөө [illegible] xiin zilei itoogiiji byr[illegible] gargaxada, viistavkede [illegible] dalsaxa—sovxoozuudai [illegible] olon daxin urgaxa baina.

I. Ma[illegible]

Xarюусалгата редактор Р. БИМБАЕВ.

Адрес редакции: Пентресоюзная 19 Теле фоны: редактора — 3-44 отв. секретаря 3-23 Сельхозотдел — 7-55 отдел кадров — 5-07.

Типография Наркоммес[illegible] БМАССР. Бурглавлит № 1776